

TALOUSARVIOALOITE 101/2008 vp

Määrärahan osoittaminen erityisopetukseen

Eduskunnalle

Erityisopetusta tarvitsevien oppilaiden määrä kaksinkertaistui vuosina 1997—2004. Syksyllä 2004 heitä oli 6,7 % oppilaista. Tukiopetusta saa nykyään yhä useampi oppilas, vuoden 2004 lopulla noin 15 % oppilaista. Samansuuntainen kehitys on jatkunut myös viime vuosina. Erityisen tuen tarve on selvästi annetun tuen määrää suurempi. Lukioissa erityisopetuksen tarve on noin viidestä kymmeneen prosenttiin koko opiskelijamäärästä. Eniten erityisopetuksen tarvetta ovat tuottaneet puutteet lukio-opiskelun edellyttämässä opiskelutaidoissa.

Yhä useampi nuori valmistuu koulusta suoraan työttömäksi. Kun pieniä kouluja on viime vuosina lopetettu ja kun lapsia on keskitetty yhä isompiin yksiköihin, luokkakoot ovat kasvaneet, mahdollisuudet yksittäisen lapsen huomioimiseen heikentyneet, rauhattomuus lisääntynyt jne. Samalla erityisen tuen tarve on selvästi lisääntynyt. Vaikka luokkakokoja nyt pienennetäänkin ja pieniä kouluja ei enää entisessä määrin lakkaute- ta, viime vuosina tehty isoihin yksiköihin keskitäminen aiheuttaa edelleen haasteita. Erityisope- tukseen suunnattavia määrärahoja tulisi kasvat- ta siten, että mahdollisuudet hyvään erityisope- tukseen kunnissa säilyisi. Erityisopetuksessa säästäminen lisää lasten syrjäytymistä ja tuottaa sosiaalisia ongelmia.

Muutamia esimerkkejä Erityisopettajien lii- ton neuvoista tilanteisiin, kun lapsi ei opi: "Ope-

ta opiskelutekniikkaa. Keskustele oppilaasi kans- sa: miettikää yhdessä oppilaan ominta tapaa op- pia uutta. Anna aikaa. Kun kirjoitat taululle, älä puhu samalla: moni haluaa nähdä suun liikkeet. Mieti monta tapaa selittää sama asia eri tavalla. Erityisopetusta tarvitseva lapsi ja nuori tarvitsee aikaa sekä enemmän huomiota kuin tavallisella tavalla oppiva lapsi." Tuon ajan antamiseen ei opettajilla nykyisellään juuri missään kunnissa ole aikaa.

Edellisen hallituksen aikana erityisopetuksen määrärahoja leikattiin ja tuolloin mahdollisuudet hyvään erityisopetukseen monessa kunnassa hei- kentyvät radikaalisti. Aiemmin tehtyt säästöt lasten koulutukseen ja muihin lapsen oikeuksiin kuuluviin asioihin liittyen ovat näkyneet viimeis- ten vuosien aikana eritasoisina ongelmina lasten kehityksessä ja sopeutumisessa yhteiskuntaan. Erityisopetuksesta ei tule säästää, vaan siihen tu- lee käyttää kaikki tarvittava raha, jotta voidaan estää useiden lasten syrjäytymistä, pysyviä sosi- aalisia vaikeuksia, vaikeuksia sijoittua työelä- mään jne.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 29.10.30 lisäyksenä 2 000 000 euroa erityisope- tuksen määrärahojen kasvattamiseen.

TAA 101/2008 vp — Pertti Hemmilä /kok

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Pertti Hemmilä /kok